

Farkas Tamás

A Duna Művészegyüttes históriája

Egy társulat, jelen esetben egy néptánc-együttes jubileumához kapcsolódó kiadvány rendszeresen megfordul egy táncos kezében. Az ország hivatásos és amatőr együtteseinek számos alkalommal adtak ki az adott évben ünneplő csoport múltját bemutató könyvet. Egy ilyen alkotás feladata általában a jubiláló társulat alakulásának s továbbélésének minél részletesebb bemutatása, kiemelve az alkotók, koreográfusok, rendezők, táncos egyéniségek szakmai teljesítményét.

Péter Márta táncos, szakíró, táncpedagógus, 1969-től hivatásos táncos a Duna Művészegyüttesben, ahol számos szólószerepben aratott sikert. 1979-től a *Táncművészet* című lap szerkesztőségi munkatársa. 1990-től fővárosi és vidéki iskolákban táncpedagógus, és továbbra is újságíró. Ő vállalta magára annak terhét, hogy a Duna Művészegyüttes történetét érdekesen, mégis objektíven feldolgozza, s a felszín mögé lásson. Hiszen a társulat a mindenkor Belügyminisztérium intézménye volt, és ma is az.

A szerző kronológiai sorrendben halad. Nem elsősorban a saját véleményét írja le, hanem széleskörű bázison, forrásokra hivatkozva, idézve elemzi az együttes műveit, táncosait.

Az előzmények időszaka 1956-ig tart, bemutatva az első években készült előadásokat, alkotókat Tarsoly Attilától Lengyelfi Miklósig. Mint a történet során többször, politikai szemszögből is nagyító alá veszi

a társulatot, az adott kor szemlélete szerint.

Ezután 1964-ig Náfrádi László az Állami Népi Együttesben szerzett, formálódott koreográfiai érzékenységét fejezheti ki a Dunának készült műveiben. Majd a korábban táncos-asszisztensként dolgozó Somogyi Tibor váltja a régi mestert, akinek meg kell birkóznia az állandó fluktuációval. Táncosok jönnek, mennek, cserélődnek. Az együttes alakulását követő évekből igen kevés írott és képi anyag maradt az utókorra. Péter Márta mélyreható kutatásának köszönhető szembeötlő a sok fekete-fehér fotó és korabeli megnyilatkozás, kritika.

A tanítványt 1970-ben a mester követi, másodjára. Náfrádi táncosokat hív az Állami Népi Együttesből, a Budapest Táncegyüttesből, budapesti és vidéki amatőr társulatokból. Egyéniségek emelkednek ki, pl. Bakcsi Katalin, Uray Zoltán. Ebben a korszakban kezd vendég koreográfusokkal dolgozni a művészeti vezető. Meg kell említeni Foltin Jolán, Novák Ferenc, Györgyfalvy Katalin nevét, de Orsovsky István koreográfiáit is színpadra viszi az együttes.

1983–1987-ig Mosóczi István mint igazán autentikus személyiség látja el a Duna szakmai irányítását, akinek elfogadása, ön-maga elfogadtatása nem ment egyik napról a másikra. Jóval visszafogottabb, szerényebb koreográfusi programra hagyatkozik, mint a korábbi amatőr együttesekben

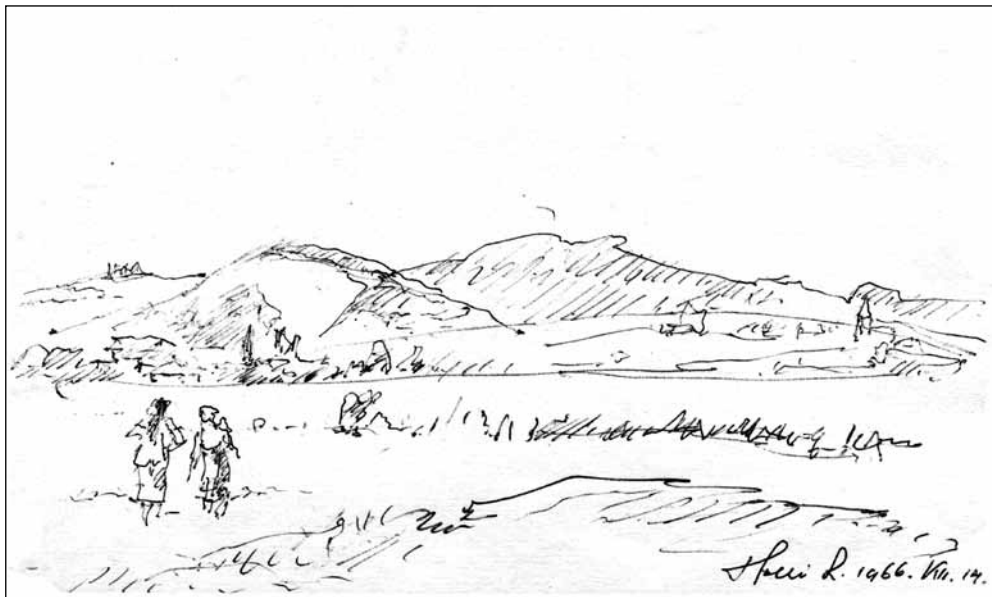
eltöltött évei alatt. Őt Erdélyi Tibor követi. Ez idő tájt számos változással kellett szembenéznie mind a tánckarnak, mind a vezetőknak; a rendszerváltás jelei egyértelműen jelentkeztek a fenntartó körül is.

Mucsi János 1991-ben veszi át az együttes irányítását, aki az amatőr Zalka együttesi tapasztalatait alkalmazza a hivatásos gyakorlatban. Egyedülálló műveket alkot, pl. *Amazonok*, *Danaidák*, *Szuzai menyegző*. Mucsi kiváló szervezője, menedzsere, koreográfusa a társulatnak. Több külföldi, tengerentúli turné kapcsolódik a nevéhez, s övé a Duna Karnevál nevű rendezvény. Az állandó pörgésben lévő vezető mellett egyre több szerepet kap Juhász Zsolt szegedi táncos. Eleinte autentikus folklór-számokat alkot, majd egyre inkább a tánc-

színházi felfogás felé hajlik, főleg miután átveszi Mucsitól az együttes irányítását. Juhász számos sikeres műsorban mutatja be alkotói vénáját, gondolatvilágát, amelyben találkozik a líra, a modern színháztechnika, az eredeti folklór, és mindezek sokszor irodalmi köntösbe bújtatva kerülnek színpadra: *Tavaszi szél*, *Aranyág*, *Feketető*, *Gyöngyszólam*, *Magyar anizs*, amelyekben már alkotótársakra is támaszkodva lesz sikeres.

Péter Márta könyve magas színvonalú, kritikai megfogalmazásoktól sem tartózkodó mű, amely adatgazdagsága és pontos jegyzetapparátusa mellett olvasmányos is, s amely az egyik legfontosabb hazai hivatásos néptáncegyüttes múltját tekinti át, máig ható tanulságokkal.

(Péter Márta: *Eleven történet. A Duna Művészegyüttes és elődegyüttese. Duna Palota Nonprofit Kft., Budapest, 2013. ISBN 978-963-88696-1-6*)

Bodrogkeresztúr Tokaj felől